

КІЛЬКА СХВАЛЬНИХ СЛІВ ПРО «ДІМ ГУЧЧІ»

Я мав можливість познайомитися із цією книжкою заздалегідь, і, на мою думку, вона написана просто чудово. Сара Форден здійснила дивовижне дослідження, намагаючись зрозуміти історію та найважливіші події в історії «Дому Гуччі». В її книжці багато непідробної пристрасі.

*Доменіко Де Соле,
голова та CEO Gucci Group,
видавець журналу Women's Wear Daily*

Ще ніколи мода не була настільки драматичною — і небезпечною. Ця добре документована сага, присвячена трьом поколінням родини Гуччі, починається вбивством у Мілані, замаскованим під страту через помсту, і веде читача у світ одного з найрозкрученіших модних брендів нашого часу. Сара Форден — інсайдер моди, головна редакторка італійського журналу *L'UNO* — крок за кроком розплутує неймовірну історію про те, як купка жадібних і звадливих Гуччі поступово втратила контроль над своєю імперією, а логотип «GG» став синонімом лоферів.

*Тері Агінс,
авторка публікацій про моду у Wall Street Journal
і книжки «Кінець моди»*

Міс Форден змішала родинну драму та великі фінанси у пікантну та складну розповідь... І те, що в неї вийшло, виявилось більш захопливим, ніж кримінальний трилер.

The Economist

Гламур, жадібність, секс, стиль та просто незрівнянно гарні шкіряні вироби — чого ще бажати (хіба що знижки у 30 відсотків)?

*Майкл Гросс,
автор книжки «Моделі»*

[Купить книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

«Дім Гуччі» — прониклива хроніка злету та падіння родинного бізнесу, яка наочно свідчить, що навіть величезні успішні компанії, створені однією родиною, часто не в змозі вижити без професійного управління та зовнішніх інвестицій. І головна причина цього — особисті риси засновників та їхніх наступників.

Wall Street Journal

Від історії, написаної Сарою Форден, неможливо відірватися. Авторка з легкістю проводить читача лабіринтами інтриг, шалених чвар, взаємної ненависті та марнославства. До того ж вона чітко орієнтується в найзаплутаніших ситуаціях, добре знається на цифрах і спирається тільки на ті факти, що мають солідне підґрунтя...

International Herald Tribune

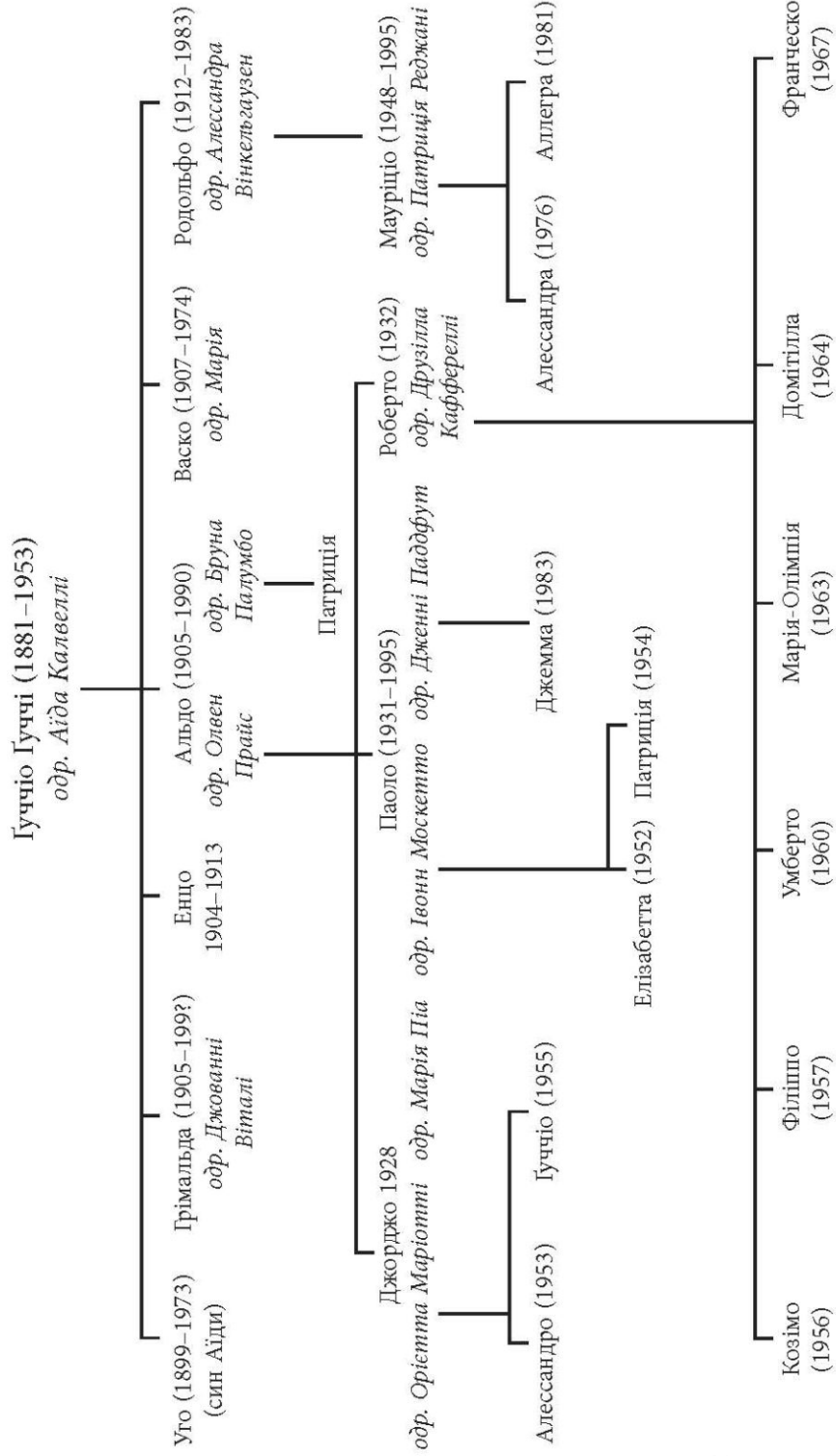
«Дім Гуччі». У цій книжці йдеться не так про кримінальний злочин, скільки про долю бізнесу. І це не дивно, адже Сара Форден тривалий час працювала очільницею бюро журналу *Women's Wear Daily* в Мілані, а її тісні зв'язки з індустрією італійської моди допомогли створити деталізований та змістовний текст, сповнений інформації, отриманої з перших рук... Отже, це уважний погляд на родину Гуччі та їхню компанію в максимальному наближенні.

Brill's Content Magazine

ЗМІСТ

Кілька схвальних слів про «Дім Гуччі».....	3
Генеалогічне дерево родини Гуччі.....	6
1. Одна смерть.....	7
2. Династія Гуччі.....	13
3. Гуччі стає американцем.....	35
4. Юнацький бунт.....	52
5. Родинне суперництво.....	74
6. Паоло завдає удару у відповідь.....	93
7. Перемоги та поразки.....	105
8. Мауріціо бере відповідальність на себе.....	116
9. Зміна партнерів.....	144
10. Американці.....	169
11. Один день у суді.....	179
12. Розлучення.....	199
13. Купа боргів.....	216
14. Розкішне життя.....	242
15. Paradeisos.....	256
16. Зміни.....	268
17. Арешти.....	293
18. Суд.....	309
19. Переворот.....	329
Епілог.....	358
Післямова.....	367
Подяки.....	376
Про автора.....	378
Алфавітний покажчик.....	379

ГЕНЕАЛОГІЧНЕ ДЕРЕВО РОДИНИ ГУЧЧІ

Присвячується Джулії

1 ОДНА СМЕРТЬ

У понеділок 27 березня 1995 року о 8:30 ранку Джузеппе Онорато підмітав листя, що нанесло вітром до входу в будівлю, де він працював швейцаром. Він приїхав сюди о восьмій, як робив кожного робочого дня, і його першою справою було відчинити двоє величезних дерев'яних дверей будинку на Віа Палестро, 20. Чотириповерхова будівля в ренесансному стилі містила апартаменти та офіси і розташовувалася в одному з найбільш вишуканих кварталів Мілану. По той бік вулиці серед високих кедрів і тополь простягалися доглянуті газони та звивисті доріжки *Giardini Pubblici*¹ — оазис затишку та безтурботності у сповненому смогу стрімкому місті.

У вихідні місто провіяв теплий вітер, прибравши постійну завісу смогу і прихопивши з дерев минулорічне пожухле листя. Того ранку Онорато виявив, що вхід засмічено, і поспішив змести листя, перш ніж із будівлі почнуть виходити і заходити люди. Давня служба у війську прищепила йому відчуття порядку та відповідальності, хоча й не зламала його дух. У свої сорок із гаком років чоловік був охайно вдягнений, і відразу кидалося в очі, що він ретельно стежить за собою: його білі вуса мали ідеальну форму, а волосся, яке ще лишилося на голові, лежало волосок до волоска. За походженням він був сицилійцем із містечка Кастельдачча, але, як і багато інших мешканців півдня країни, із часом переїхав на північ у пошуках роботи і більш заможного життя. Після звільнення з армії (він віддав службі цілих чотирнадцять років) Онорато вирішив оселитися в Мілані, де довгий час працював на різноманіт-

¹ Міський парк у Мілані (*тут і далі — прим. перекл.*).

них випадкових посадах. У 1989 році він отримав місце швейцара на Віа Палестро, і звідтоді щодня їздив на невеличкому моторолері до місця роботи і назад, до своєї оселі в північно-західній частині міста, де мешкав разом із дружиною.

Лагідний, із ясними блакитними очима та відкритим обличчям, із сором'язливою усмішкою, Онорато утримував територію, прилеглу до входу в будинок, у бездоганному стані. Шість до блиску відполірованих східців червоного граніту, що вели до масивних вхідних дверей, сяюче скло у дверях і блискуча кам'яна підлога вестибюлю свідчили про його щоденні сумлінні зусилля. У дальній частині вестибюлю розташовувалася маленька застлана кабінка — робоче місце швейцара зі столом і стільцем, але він рідко перебував там, бо йому більше подобалося впорядковувати довірену територію.

У Мілані Онорато ніколи не почувався по-справжньому затишно. Хоча місто й надало йому роботу, але це було майже єдине, що він тут мав. Його бентежила упередженість багатьох північних італійців щодо *meridionali* — тобто людей із півдня, і часом досить було одного підозрілого погляду або зневажливого слова, щоби його розсердити. Втім, він ніколи не відповідав на образи, але й не схилив голови перед тими панамі.

«Я маю таку саму цінність, як отой пихатий чоловік, — думав собі Онорато, — хай він і заможний або родом із якоїсь знаної родини».

Підмітаючи, Онорато підвів погляд і помітив якусь людину на протилежному боці вулиці. Того ранку він уже звернув увагу на цього чоловіка, коли відчиняв двері. Тоді той стояв позаду маленької зеленої автівки, припаркованої майже перпендикулярно до проїжджої частини, вітровим склом до *Giardini Pubblici*, і трохи подалі від будинку, де працював Онорато. Зазвичай машини на Віа Палестро шикувалися вздовж бордюру: це була одна з небагатьох вулиць у центрі Мілану, де парковка досі залишалася безкоштовною. Водії ставили свої машини під кутом, капотом до бордюру. Година була рання, і крім цієї автівки навколо ще не було жодної. Також увагу швейцара привернув номерний знак: він був прикріплений так низько, що майже торкався асфальту.

Онорато зацікавився: які справи могли привести сюди цього чоловіка о такій годині? Чисто поголений та добре вдягнений, він мав на собі світло-коричневе пальто і, ні на що не відволікаючись, увесь час дивився вздовж Корсо Венеція¹, немовби на когось чекаючи. З певною заздрістю швейцар зазначив, що в незнайомця густе, темне і хвилясте волосся, і мимоволі торкнувся долонею власної передчасної лисини.

¹ Одна з центральних вулиць Мілану, що проходить через Квартал Моді.

Відтоді, як на цій вулиці в липні 1993 року вибухнула бомба, він дивився усіма очима¹. Той вибух сколихнув усе місто. Машина, нафарширована динамітом, убила п'ятьох перехожих і зруйнувала Музей сучасного мистецтва, перетворивши будівлю на купу уламків бетону, сталевих балок та пилу. Того ж вечора в Римі вибухнула ще одна бомба, пошкодивши церкву Сан-Джорджіо-ін-Велабро в історичному центрі міста. Згодом стало зрозуміло, що ці вибухи були пов'язані з тим терактом, що трохи раніше стався у Флоренції на Віа деї Георгофілі². Там загинули п'ятеро, поранення отримали понад тридцять людей, а також були знищені десятки витворів мистецтва, що зберігались у будинку поруч із місцем вибуху.

Сліди цих злочинів згодом привели поліцію до боса сицилійської «Коза Ностри» Сальваторе «Тото» Рїїни. Його вже було заарештовано за вбивство 1992 року провідного борця з італійською мафією Джованні Фальконе. Щоб помститися за свій арешт, Рїїна наказав своїм бойовикам знищити декілька найцінніших культурних пам'яток Італії. Пізніше він був звинувачений як у вбивстві Фальконе, так і в терористичних актах, і отримав аж два довічні терміни ув'язнення. Італійська політична поліція *DIGOS*, чие призначення — протидія актам тероризму, провела тоді співбесіди з усіма швейцарами і прибиральниками вулиць в околиці Віа Палестро. Онорато повідомив поліціантам, що того дня бачив підозрілого туриста, який вештався біля одного із входів до парку. Відтоді він почав робити короткі нотатки в блокноті, який тримав у себе в застланій кабінці, позначаючи там усе, що здавалося йому незвичним або підозрілим.

«Ми — очі і вуха цього району, — пояснював Онорато одному зі своїх армійських приятелів, які час від часу навідувалися до нього випити кави. — Нам відомо, хто приходить і хто йде звідси. Це важлива частина нашої роботи — спостереження».

Онорато розвернувся й потягнув до себе праву стулку дверей, аби вимести звідти останні декілька листків. Зайшовши за двері та залишивши їх прочиненими, він почув кроки на сходах. Пролунав знайомий голос: «Buongiorno!»³.

Обернувшись, Онорато побачив Мауріціо Гуччі, який мав офісні приміщення на другому поверсі. Зараз він швидко біг східцями, сповнений енергії, як зазвичай, а поли його пальта з верблюжої вовни розліталися навсідбіч.

¹ Йдеться про теракт, здійснений італійською мафією 27 липня 1993 року. Внаслідок вибуху замінованого легковика загинули декілька випадкових перехожих.

² Теракт італійської мафії, здійснений у ніч з 26 на 27 травня 1993 року біля галереї Уффіці у Флоренції.

³ Доброго ранку (*ит.*).

«*Buongiorno*, докторе»,— відказав Онорато з усмішкою, підводячи руку на знак вітання.

Онорато знав, що Мауріціо належить до знаменитої флорентійської родини Гуччі — родини, яка заснувала славетну фірму з виробництва предметів розкоші. В Італії ім'я Гуччі завжди асоціювалося з витонченістю та стилем. Італійці пишались художнім смаком і давніми ремісницькими традиціями, тож ім'я Гуччі завжди було серед тих, кого шанобливо згадували разом із *Ferragamo* та *Bulgari* — символами якості та майстерності. Вихідцями з Італії були також декілька найкращих світових дизайнерів — наприклад, Джорджо Армани та Джанні Версаче, але слава Гуччі походила з тих часів, коли ті дизайнери ще навіть не народилися. Мауріціо був останнім із Гуччі, хто керував родинною фірмою, перш ніж два роки тому її було продано його фінансовим партнерам. Наразі ті партнери виношували плани, як зробити бренд *Gucci* більш демократичним, а сам Мауріціо, який більше не мав жодного стосунку до родинного бізнесу, відкрив власний офіс на Віа Палестро.

Він мешкав просто за рогом вулиці, у величному палаці на Корсо Венеція, і щоранку між 8:00 та 8:30 приходив на роботу пішки. Інколи він користувався власним ключем, аби відімкнути парадні двері, і опинявся в себе нагорі навіть раніше, ніж швейцар починав робочий день.

Час від часу Онорато замріяно прикидав, як би це було — опинитися на місці Мауріціо. Той був більш ніж заможним, вельми привабливим і ще досить молодим чоловіком, мав неймовірно красиву дівчину — високу струнку білявку. Саме вона колись допомагала Гуччі оздоблювати його офіс на другому поверсі екзотичними мистецькими витворами з Китаю, канапами та кріслами у вишуканій оббивці, кольоровими драпіровками та коштовними картинами. Також вона часто приходила вдень, щоби побачитися з Мауріціо за ланчем: одягнена в костюми від Шанель, із бездоганно вкладеною гривною білявого волосся. Обоє вони здавалися Онорато ідеальною парою, а їхнє життя — майже райським.

Ледве Мауріціо Гуччі дістався верхньої сходинки та рушив вестибюлем, темноволосий чоловік, який досі тупцяв біля машини, з'явився у дверях. Наступної миті Онорато зрозумів, що він чекав саме на Гуччі. Дещо його здивувало: чоловік раптом зупинився біля підніжжя сходів, де починалася сіра килимова доріжка, яку на сходинках притримували начищені латунні стрижні. Мауріціо й досі не помічав, що хтось увійшов слідом за ним, а незнайомиць навіть спробував покликати його на ім'я.

Поки Онорато спостерігав за обома, чоловік розстебнув пальто, і в його руці з'явився пістолет. Він простягнув руку зі зброєю в напрямку спини Мауріціо — і натиснув спусковий гачок. Швейцар, який перебував на від-

стані ледь більше метра, заляк на місці із мітлою в руках. Шок від того, що коїлося, буквально паралізував його й не дозволив навіть спробувати зупинити стрільця.

Один за одним дзвінко клацнули три швидкі, відчутно приглушені постріли.

Не в змозі поворушитися, Онорато із жахом спостерігав за подіями. Він бачив, як перша куля влучила в пальто Гуччі трохи вище правого стегна. Другим пострілом стрілець поціли в ліве плече жертви. Онорато встиг зауважити, як здригалася ворсиста тканина пальта Мауріціо, коли чергова куля пронизувала її. «Це не схоже на те, як у когось стріляють у кіно»,— чомусь спало йому на думку.

Гуччі втримався на ногах — і нарешті обернувся. На його обличчі був спантеличений вираз. Він глянув на чоловіка зі зброєю, жодним чином не показавши, що впізнає його, потім кинув погляд на швейцара, наче питаючи: «Що тут коїться? Чому? Чому це відбувається зі мною?».

Третя куля пробила його праву руку.

Коли Гуччі зі стогоном упав на підлогу, кілер наблизився й останнім пострілом поціли в його у праву скроню. Тоді розвернувся, щоби піти, але на мить зачепився поглядом за Онорато, який із жахом дивився на нього.

Онорато помітив, як темні брови чоловіка злетіли вгору із таким подивом, ніби він узагалі не помічав присутності швейцара.

Рука кілера й досі залишалася простягнутою вперед, і наразі дуло пістолета повернулося, уп'явшись точно в Онорато. Той розгублено подивився на зброю, помітивши глушник, потім пальці, що охоплювали руків'я пістолета — вони здалися йому довгими, доглянутими, а нігті — ніби вбивця щойно вийшов з манікюрного салону.

Якусь мить, що здалася йому вічністю, Онорато дивився кілеру в очі. А потім почув власний голос.

«Ні-і-і!» — несамовито волав він, відступаючи назад. Обидві його руки були простягнуті вперед, долоні розкриті, наче він намагався сказати: «Я нічого не бачив! І не маю до цього жодного стосунку!»

Кілер ще двічі вистрілив в Онорато, потім миттєво розвернувся і вибіг у двері. До вух швейцара долетів якийсь дзвін, а трохи згодом він зрозумів, що цей звук надходить від пістолетних гільз, що й досі танцювали на гранітній підлозі.

«Неймовірно! — майнуло в нього в голову.— Але ж я не відчуваю найменшого болю! Невже, коли в людину влучають, їй зовсім не боляче?». Чомусь йому стало цікаво, чи відчував біль Мауріціо Гуччі.

«То ось як це буває,— розмірковував далі він.— Тепер я помру... Який сором — померти ось так, наглою смертю. Це просто несправедливо!»

Аж раптом Онорато усвідомив, що й досі стоїть. Тоді поглянув униз, на свою лівицю, яка дивно висіла. Кров крапала з рукава. Він повільно нахилився і всівся на першу з гранітних сходинок.

«Принаймні, я хоча би не впав»,— подумав він, морально готуючись до смерті. Він пригадав дружину, службу в армії, вид на море й гори з містечка Кастельдаччі. А потім нарешті збагнув, що його лише поранили — обидві кулі влучили в ту саму ліву руку, і вмирати ще зарано. На нього нахлинула хвиля щастя. Трохи згодом він повернувся і побачив нагорі на сходовому майданчику, у калюжі крові, що ставала дедалі більшою, мертве тіло Мауріціо Гуччі. Той витягнувся, коли падав, і тепер лежав на правому боці, його голова опинилася на згині правої руки.

Онорато спробував покликати на допомогу, але, відкривши рота, не почув власного голосу — лише якесь незрозуміле сичання.

За декілька хвилин, усе голосніше й голосніше, почулося завивання сирени, а потім звук раптово урвався, коли поліцейська автівка із виском загальмувала перед будинком номер 20 на Віа Палестро. Звідти вистрибнули четверо карабінерів зі зброєю наготові.

«То був довговолосий молодик із пістолетом»,— тільки і спромігся простогнати Онорато зі своєї сходинки, коли озброєні чоловіки кинулися до нього.